

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Ludere, Ludus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

de marito qui accepit in dotem aliquam rem locatam quam ignorabat locatam esse, non tenetur stare locationi; censetur enim successor singularis: at conductor qui agrum seminavit, non potest ante collectos fructus, expelli ab emptore cui locator rem vendidit: intemptivè enim expelleretur. *ibid.* punct. ult. num. 1. & seq.

11. Minor vel pupillus, tenetur finita tutela vel cura stare locationi factæ à suo tutore, vel curatore; quia quæ tutor vel curator agit, non agit suo nomine, sed pupilli vel minoris: conceditur tamen minori restitutio in integrum, si notabiliter compererit se læsum; & idem dicendum de Ecclesiis, si læsa inveniatur. *ibid.* num. 7.

Locus sacer.

Vide v. *Immunitas.*

Ludere, Ludus.

Vide v. *Restitutio.*

1. Ludus est contractus, quo ludentes res suas periculo exponunt propter spem acquirendi rem alterius expositam ludo. Ludus generaliter sumptus non est illicitus ex natura sua; fieri tamen potest illicitus, mortaliter supposita rei gravitate, ex his circumstantiis; videlicet ex affectu ad malum, & admisceantur facta aut dicta prava, ut convicia, blasphemia, &c. Item quando intercedunt fraudes contra leges ludi, quando alter dolo, aut vi, aut metu pertrahitur ad ludum, quando intervenit irreverentia contra Deum, quando ludus exercetur cum eo qui non potest pecuniam ludo exponere, vel donare, vel alienare, & ratione periculi alicujus notabilis nocuenti. At ludus non fit illicitus mortaliter (præciso scandalo) ratione intentionis lucrandi, personæ, loci sacri, temporis, &c. *to. 1. de restitutione in particulari, disp. 2. quest. 3. punct. 1. num. 1. 3. & seq.*

2. Ludi histrionum suntne liciti? Sunt liciti, si honestè fiant; secus si turpiter & inhonestè, aut cum repræsentatione turpium exercentur. *ibid.* num. 16.

3. Clerici possuntne ludos larvales facere? Non possunt, detecet enim personam Ecclesiasticam fictam personam

hoc modo repræsentare, neque excusandi videntur à morte nisi fortè hoc rarò facerent, brevi tempore, & absque scandalo. *Ibid. n. 17.*

4. Petes, an sicut licitus est ludus ex sua natura, ita etiam licita sit sponsio? Licita est ex natura rei, debet tamen æquitas esse spondentium conditio, id est, qui certò se utrumque spondet certo evenisse, vel eventuram esse, peccat, & tenetur ad restitutionem rei per sponsonem acquisitæ, nisi suam intentionem alteri spondenti manifestaverit, qui si post manifestationem velit adhuc spondere & contendere, nulla ei fit iniuria; quia volenti & scienti non fit iniuria. *Ibid. num. 18.*

5. Qui inter ludendum fraudes vel astutias adhibent, quæ juxta consuetudinem adhiberi solent, (ut si quis videat locum errantem in numerandis signis, vel si inter ludendum agnoscens se lucraturum, invitet socium ad augendam sponsonem, vel objiciat pactionem restantis pecunie, quamvis si mulcet timorem ex oris & vultus mutatione,) excusari possunt à restitutione. Idem dicendum est, quando fraudes adhibentur ex consensu tacito, vel expresso ipsorum ludentium. At non excusantur ii, qui se fingunt minus peritos, ut alios ignaros pertrahant ad ludendum, aut qui moraliter certi sunt se lucraturos ob suam peritiam, aut dexteritatem, longè majorem, aut qui aliquid lucrati sunt in ludo, eo quòd chartas suffurati sunt, vel illas notaverunt, &c. aut qui auctorem factam ab altero collusore acceptarunt, eo quòd ab alio tertio admoniti fuerint, ut eam acceptarent, aut qui alterum in ludo longè inæqualem minis & conviciis traxerunt ad ludendum, & ita attracti perdidit. *Ibid. par. 2 nu 2 & seq.*

6. Quæ filiusfamilias acquirit ludendo, acquirit sibi, non patri, potestque ludo acquisita iterum ludo exponere. Si vero filiusfamilias, aut alius non habeat facultatem disponendi de re quam ludo exponit, non potest retinere sibi lucrum quòd ludo acquirit, quia censetur ad se dolus dans causam contractui. Similiter lucrum acquisitum restituendum est collusori perdenti, si alter non habeat aliud quòd traderet perdenti si perdidisset, quia qui nihil potest perdere, nisi potest lucrari, nam alioqui non esset æqualis utriusque ludentis conditio. *Ibid. num. 11 & seq.*

7. Qui ludo lege humana vetito perdidit, non tenetur in conscientia solvere quòd perdidit credita pecunia, siando

do in jure communi Casareo, (nisi fortè juraverit se solutum quod perderet;) imò potest solutum repetere, quoties datur actio ad repetendum, & non cessit, seu non renuntiavit beneficio legis concedentis repetitionem. *ibid punct. 3.*

num. 2. 4. & 5.

8. Qui aliquid ludo vetito acquisivit, non tenetur ad illius restitutionem ante judicis sententiam, modò non impedierit judicem per viam vel fraudem, ne condemnaretur ad restitutionem acquiritorum, & modò contractus non sit injustus. *ibid. num. 8.*

A D D I T I O.

Ludere ludo prohibito, non est peccatum, si fiat moderate causa recreationis, aut alia honesta, cessat enim ratio legis. *De ludo*) Alcocer Angles *in 4 Castr. de restit.* Gartz. *de contract. c. 42. 43.* Tol. *l. 5. c. 27.* Lopez. *de contract. l. 2 l. 21. p. 2. c. 31 & Mol. ad. 510* Abul. *in c. materia q. 52.* vid. Mol. *d. 521.*

Ludum funambulorum quidam illicitum dicunt, ob periculum mortis; alii licitum, si adeo periti, ut periculum timendum non sit, vid. P. N. *l. 2. c. 3. n. 83 Ob periculum*) Sylv. *verb. art. q. 8. Alii*) Nav. *c. 15. num. 8.* Tol. *l. 5. num. 13.*

Ludum agitationis taurorum licere, non obstante prohibitione Pii V. Nav. putat *c. 15. n. 21.* si sic fiat, ut non sit probabile periculum, quia cessat ratio legis. Ab ea quidem prohibitione Gregor. XIII. censuras abstulit, politas contra permittentes & congregantes. Lopez. *l. c. cap. 32. Ab ea*) P. N. *l. c. nu 330* Ludere aleis causa lucris magni, etiam laicis esse mortale Sylv. putat, at Nav. solis Clericis. iisque etiam si ludo exponant bona matrimonialia, vid. Sot. *l. 4. quest. 5. art. 2.* Lopez. *l. c. cap. 31.* At Nav. *c. 20. num. 9.* vid. Mol. *d. 521.*

Qui valde excedit peritia ludendi, tenetur restituere id nescienti; secus est, si uterque de altero ignorans, se periculo commisisset. Alcocer. Angl. *l. c.* vid. Lopez. *c. 35. D. Thom. 22. q. 32. art. 7.* Mol. *d. 516.*

Quæres: an liceat ludere aleis, vel chartis, pro recreatione animi? Resp. licere, quando abest periculum jurandi, & jacturæ magnæ pecuniarum: tum autem maximè licet, si prorsus nihil luditur, & omne scandalum abest.

Luxuria